

EIROPAS PARLAMENTS

2004



2009

Sesijas dokuments

A6-0039/2009

29.1.2009

ZIŅOJUMS

par īpašu vietu bērniem ES ārējās darbībās
(2008/2203(INI))

Attīstības komiteja

Referente: *Glenys Kinnock*

SATURS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	14
ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS.....	20
KULTŪRAS UN IZGLĪTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	23
SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	26
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	30

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par īpašu vietu bērniem ES ārējās darbībās (2008/2203(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 5. februāra paziņojumu „Īpaša vieta bērniem ES ārējās darbībās” (COM(2008)0055),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2008. gada 5. februāra darba dokumentu „Bērni avārijas un krīzes situācijās” (SEC(2008)0135),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2008. gada 5. februāra darba dokumentu „Eiropas Savienības rīcības plāns par bērnu tiesībām ārējās darbībās” (SEC(2008)0136),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 9. aprīļa paziņojumu „ES — globālais partneris attīstības jomā; progresa paātrināšana Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā” (COM(2008)0177),
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 26. maija secinājumus „Bērnu tiesību veicināšana un aizsardzība Eiropas Savienības ārējās darbībās — humānās un attīstības politikas aspekti”,
- ņemot vērā Eiropadomes 2008. gada 19. un 20. jūnija secinājumus,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par bērnu tiesību veicināšanu un aizsardzību, ko Padome pieņēma 2007. gada decembrī,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par bērnu izmantošanu bruņotos konfliktos, ko Padome pieņēma 2003. gada decembrī, kā arī to 2008. gada jūnija atjauninājumu,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada maijā izdoto Pārbaudes protokolu par bruņotu konfliktu ietekmē nonākušu bērnu aizsardzības iekļaušanu Eiropas drošības un aizsardzības politikas (EDAP) darbībās,
- ņemot vērā ANO Bērnu tiesību konvenciju (CRC), kuru ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 1989. gada 20. novembrī, un tās fakultatīvos protokolus,
- ņemot vērā ES darba kārtību attiecībā uz Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM), kuru Padome pieņēma 2008. gada 18. jūnijā,
- ņemot vērā ANO rezolūciju Nr. 1612 (2005) par bērniem un bruņotiem konfliktiem, ko ANO Drošības padome pieņēma 5235. sanāsmē 2005. gada 26. jūlijā,
- ņemot vērā Starptautiskās darba organizācijas konvenciju Nr. 138 par minimālo vecumu (pieņemta 1973. gada 26. jūnijā Ženēvā) un konvenciju Nr. 182 par smagāko bērnu darba veidu aizliegšanu un tūlītēju darbību to izskaušanai (pieņemta Ženēvā 1999. gada 17. jūnijā),

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Tūkstošgades deklarāciju, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2000. gada 8. septembrī,
- ņemot vērā 2002. gada maijā ANO galvenajā mītnē notikušās ANO ārkārtas sesijas par bērniem noslēguma dokumentu „Bērniem piemērota pasaule”,
- ņemot vērā ANO ģenerālsēkretāra pētījumu par vardarbību pret bērniem, ar kuru ANO Ģenerālā asambleja tika iepazīstināta 2006. gada 11. oktobrī,
- ņemot vērā ziņojumu „Bērni un Tūkstošgades attīstības mērķi”, kuru 2007. gada decembrī Apvienoto Nāciju Organizācijai sagatavoja Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu fonds (UNICEF)
- ņemot vērā ziņojumu „Pasaules bērnu stāvoklis 2008. gadā”, kuru UNICEF publicēja 2007. gada decembrī,
- ņemot vērā 2008. gada Ziņojumu par Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM), kuru 2008. gada augustā publicēja ANO Ekonomisko un Sociālo lietu departaments,
- ņemot vērā Parīzes apņemšanos sargāt bērnus no prettiesiskas savervēšanas vai izmantošanas bruņotajos spēkos vai bruņotās grupās, kā arī Parīzes principus un pamatnostādnes par bērniem, kas saistīti ar bruņotajiem spēkiem vai bruņotām grupām, kurus pieņēma ministri un valstu pārstāvji, kuri bija sapulcējušies Parīzē 2007. gada 5. un 6. februārī,
- ņemot vērā Āfrikas hartu par bērna tiesībām un labklājību, kuru 1990. gadā pieņēma Āfrikas Vienības organizācija (OAU) un kura stājās spēkā 1999. gada 29. novembrī,
- ņemot vērā Kotonū nolīgumu¹, pārskatītajā redakcijā², jo īpaši tā 9. pantu par svarīgākajiem elementiem cilvēktiesību, demokrātijas principu un tiesiskuma jomā un labas vadīšanas pamatelementu, un 26. pantu par jauniešu lietām,
- ņemot vērā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas 2004. gada 19. februārī Adisabebā pieņemto rezolūciju par bērnu tiesībām un par bērniem kareivjiem³,
- ņemot vērā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas 2008. gada 28. novembrī Portmorsbijā pieņemto rezolūciju par bērnu darba sociālajām sekām un bērnu darba izskaušanas stratēģiju,
- ņemot vērā Lisabonas līgumu, ar kuru groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienu dibināšanas līgumu,⁴ kas parakstīts Lisabonā 2007. gada 13. decembrī, kā arī Līguma par Eiropas Savienību un un Līguma par Eiropas Savienības darbību konsolidētās

¹ Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstīm, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, ko parakstīja 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (OV L 317, 15.12.2000, 3. lpp.).

² OV L 209, 11.8.2005., 27. lpp.

³ OV C 26, 29.1.2004., 17. lpp.

⁴ OV C 306, 17.12.2007., 1. lpp.

versijas¹, it īpaši Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu, kurā noteikts, ka Eiropas Savienība apkaros sociālo atstumtību un diskrimināciju, veicina sociālo taisnīgumu un aizsardzību, sieviešu un vīriešu līdztiesību, paaudžu solidaritāti un bērnu tiesību aizsardzību” un ka tā savās attiecībās ar citām pasaules valstīm „veicina mieru, drošību, ilgtspējīgu Zemes attīstību, solidaritāti un savstarpēja cieņu starp tautām, brīvu un godīgu tirdzniecību, nabadzības izskaušanu un cilvēktiesību, īpaši bērnu tiesību, aizsardzību”,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgo ziņojumu: „Eiropas Konsenss attīstības jomā”² it īpaši prasību par to, lai bērnu tiesības tiktu izvirzītas priekšplānā visos Kopienas attīstības politikas īstenošanas aspektos,
- ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgo ziņojumu „Eiropas konsenss par humāno palīdzību”³, it īpaši prasību pievērst īpašu uzmanību bērniem un viņu specifisko vajadzību risināšanai,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu⁴, it īpaši tās 24. pantu par bērna tiesībām,
- ņemot vērā rīcības programmu, kas pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu Nr. 293/2000/EK (2000. gada 24. janvāris), ar ko pieņem Kopienas rīcības programmu (programma Daphne) (2000.–2003.) par preventīviem pasākumiem, lai apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm⁵;
- ņemot vērā 2007. gada 4. jūnijā Berlīnē Eiropas forumā par bērnu tiesībām pieņemto politisko deklarāciju, kurā atkārtoti uzsvērta vēlēšanās sistemātiski ņemt vērā bērnu tiesības Eiropas Savienības iekšpolitikā un ārpolitikā,
- ņemot vērā Globālo partneru foruma 2004. gada jūlijā publicēto „Regulējumu bāreņu un neaizsargātu bērnu aizsardzībai, aprūpei un atbalstam pasaulē, kurā pastāv HIV un AIDS”,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2003. gada 3. jūlija rezolūciju par tirdzniecību ar bērniem un bērnu iesaukšanu armijā⁶,”
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2005. gada 5. jūlija rezolūciju par bērnu izmantošanu jaunattīstības valstīs, īpašu uzmanību pievēršot bērnu darbam⁷,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 16. janvāra rezolūciju „Ceļā uz ES stratēģiju

¹ OV C 115, 9.5.2008.

² OV C 46, 24.2.2006, 1. lpp.

³ OV C 25, 30.1.2008, 1. lpp.

⁴ OV C 364, 18.12.2000, 1. lpp.

⁵ OV L 34, 9.2.2000., 1. lpp.

⁶ OV C 74 E, 24.3.2004, 854. lpp.

⁷ OJ C 157 E, 6.7.2006, p. 84.

par bērna tiesībām¹”,

- ņemot vērā tā Reglamenta 45. pantu,
- ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas, Kultūras un izglītības komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A6-0039/2009),
- A. tā kā bērnu tiesību ievērošana ir būtisks faktors viņu individuālo dzīves izredžu, kā arī nabadzības izskaušanas sekmīgai norisei;
- B. tā kā dzimumu lomas, ko sabiedrība piešķir bērniem, nosaka visu viņu turpmāko dzīvi — viņu piekļuvi pārtikai un izglītībai, viņu dalību darba tirgū, viņu stāvokli savstarpējās attiecībās un viņu fizisko un psiholoģisko veselību;
- C. tā kā Bērna tiesību konvencijā noteiktie mērķi vēl lielā mērā nav sasniegti;
- D. tā kā no 2,2 miljardiem pasaules bērnu 1,9 miljardi (86 %) dzīvo jaunattīstības valstīs, bet no bērniem, kuri dzīvo galējā nabadzībā, vairāk nekā 98 % dzīvo jaunattīstības valstīs;
- E. tā kā ik dienas pasaulē mirst vairāk nekā 26 000 bērnu, kas nav sasnieguši piecu gadu vecumu, lielākoties novēršamu iemeslu dēļ, un, saglabājoties pašreizējām tendencēm, neizdosies agrāk par 2045. gadu sasniegt Tūkstošgades attīstības mērķi saistībā ar bērnu mirstības samazināšanu par divām trešdaļām;
- F. tā kā Pasaules sieviešu konferencē, kas notika Pekinā 1995. gada 4.–15. septembrī, darbības programmas 9. punkts, ir arī atzīts kā pamatprincips visās bērna tiesībām veltītajās starptautiskajās konferencēs iepriekšējā desmitgadē;
- G. tā kā bērnu tiesību aizsardzība kļūs par konkrētu Eiropas Savienības ārpolitikas mērķi, ja Lisabonas līgumu ratificēs visas dalībvalstis;
- H. tā kā Padome Komisijai ir piešķīrusi pilnvaras analizēt to, kā pozitīvi stimuli ietekmē tādu preču tirdzniecību, kuras ražotas, neizmantojot bērnu darbu, kā arī izpētīt un ziņot par iespēju ieviest papildu pasākumus saistībā ar tādām precēm, kuras ražotas, izmantojot smagākos bērnu darba veidus;
- I. tā kā bērnu tiesības uz izglītību nav apstrīdamas un ka bērnu darba pakāpeniskas likvidēšanas stratēģijā izglītībai un profesionālajai apmācībai ir svarīga nozīme;
- J. tā kā bērnu komerciālā izmantošana ir rupjš cilvēka cieņas aizskārums un ir pretrunā sociālā taisnīguma principam;
- K. tā kā pircējiem, kas iegādājas preces no jaunattīstības valstīm, ir vislabākās iespējas atklāt un atteikties pirkt tādas preces, kas pilnībā vai daļēji ražotas, izmantojot bērnu darbu, un tādējādi īstenot tiešu un efektīvu ekonomisko spiedienu,

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0012.

1. atzinīgi vērtē iepriekšminēto Komisijas paziņojumu „Īpaša vieta bērniem ES ārējās darbībās” un papildinošos dienestu darba dokumentus, kā arī Padomes papildu secinājumus kā nozīmīgus soļus virzībā uz ES stratēģiju bērnu tiesību jomā;
2. atzīst, ka ES institūcijas ir piešķirušas arvien lielāku nozīmi bērnu tiesībām, taču uzsver, ka ir vēl daudz darba, lai politiskās apņemšanās īstenotu praksē, un ka neviens no izstrādātajiem plāniem netiks realizēts, ja šim mērķim nebūs pietiekama finansējuma;
3. uzsver, ka ir svarīgi sasniegt Tūkstošgades mērķus attiecībā uz centieniem aizsargāt bērnu tiesības, un mudina ES dalībvalstis pildīt apņemšanos, lai nodrošinātu atbilstīgu un prognozējamu finansējumu, izmantojot grafikam piesaistītu budžeta palīdzību, kas domāta, lai sasniegtu 2010. gada kritērijus;
4. aicina Eiropas Savienību darboties noteikti, lai likvidētu meiteņu visu veidu diskrimināciju (sākot ar ieņemšanu) un piešķirt pietiekamus finanšu resursus, lai apkarotu no tās izrietošo nevienlīdzību;
5. atzinīgi vērtē četrus vadošos principus, kas noteikti Komisijas rīcības plānā „Par bērnu tiesībām ārējās darbībās”, iekļaujot holistisku un saskaņotu uz bērna tiesībām balstītu pieeju;
6. atzīst, ka uz bērna tiesībām balstīta pieeja pamatojas uz tiem standartiem un principiem, kas noteikti Bērna tiesību konvencijā, un ir vērsta uz to īstenošanu;
7. aicina Eiropas Kopienu pievienoties Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un citām konvencijām, kas attiecas uz bērnu tiesību īstenošanu, adopciju, seksuālo izmantošanu, bērnu darbu, bērnu aizsardzību bruņotos konfliktos un bērnu ļaunprātīgu izmantošanu;
8. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt Konvencijas par bērna tiesībām un tās protokolu ieviešanu, kā arī pastiprināt palīdzību, kas sniegta trešo valstu tiesisko sistēmu reformām, kas paredzētas bērnu aizsardzībai;
9. uzsver, ka visos bērna tiesību pasākumos jāņem vērā vecāku un ģimenes prioritārā loma, kā arī to personu, kas pirmām kārtām ir atbildīgi par bērnu vai aprūpē viņu, īpašu uzmanību veltot mātes statusa uzlabošanai;
10. atgādina tomēr, ka savā ģimenē grūtībās nonākuša bērna interesēs var būt bērnu uz kādu laiku no ģimenes šķirt, ja tas ir aizsardzības pasākums, jo īpaši vecāku psiholoģisku, sociālu vai psihiatrisku problēmu, ģimenē notiekošas vardarbības, sliktas izturēšanās un seksuālas izmantošanas gadījumos;
11. uzsver, ka ir steidzami nepieciešams pievērst īpašu uzmanību visneaizsargātākajām un sociāli izslēgtākajām meitenēm un zēniem, tostarp bērniem ar invaliditāti, migrantu bērniem, minoritāšu bērniem, no ģimenes atšķirti bērniem vai bērniem bez pavadības, kā arī bērniem bez vecāku aprūpes;
12. uzsver, ka, lai praksē īstenotu uz bērna tiesībām balstīto pieeju, Eiropas Savienībai ir jāsāk rūpīga bērnu tiesību analīze, vislabāk tad, kad tiek pieņemti vai pārskatīti valstu, reģionālie un tematiskie stratēģiju dokumenti, uz kuru pamata var izvēlēties darbības un

- programmas, kas paredzētas bērnu jautājumu risināšanai; šajā saistībā aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk vai reizē ar attīstības programmu vidusposma pārskatiem iesniegt Parlamentam ar bērniem saistīto darbību un finanšu piešķirumu apskatu;
13. uzsver, ka bērnu tiesības ir sistemātiski jāiekļauj ES politiskajā dialogā un diskusijās par politiku ar partnervalstīm;
 14. aicina Komisiju sagatavot ziņojumu par to, vai spēkā esošajos starptautiskajos nolīgumos starp Eiropas Savienību un trešām valstīm ir iekļauta juridiski saistoša klauzula par bērnu tiesību aizsardzību, ja nē — vai šādu klauzulu nolīgumos varētu iekļaut;
 15. uzskata, ka bērnu iesaisti nepieciešams institucionalizēt un piešķirt tai labāku finansējumu partnervalstīs, kā arī ES līmenī;
 16. atbalsta pastāvošo jauniešu un bērnu tīklu attīstību, veidojot tos par ilgtspējīgām platformām bērnu iesaistīšanai un uzklaušīšanai, un aicina Komisiju sistemātiski uzaicināt šīs organizācijas piedalīties diskusijās par valstu stratēģijas dokumentiem, kā arī veicināt viņu iesaisti nacionālo plānošanas instrumentu izstrādē;
 17. aicina Komisiju palīdzēt partnervalstīm pieņemt bērniem draudzīgu budžetu, īpaši, kad Eiropas Kopiena nodrošina budžeta palīdzību, un bērnu jautājumos izstrādāt integrētus, vispusīgus valstu rīcības plānus ar skaidriem kritērijiem, izmērāmiem mērķiem, termiņiem un pārskatīšanas un ziņošanas mehānismiem attiecībā uz bērnu tiesībām;
 18. uzstāj, ka Eiropas Savienības vispārējā budžeta atbalstā jāiekļauj finansējums attiecīgo ministriju resursu palielināšanai (piemēram, labklājības, veselības, izglītības un tieslietu ministrijām), lai nodrošinātu atbilstīgas politikas izstrādi un budžeta līdzekļus bērniem paredzētu pakalpojumu ieviešanai;
 19. uzsver, ka Eiropas Savienībai savās ārējās darbībās noteikti jānodrošina trešo valstu valdības ievērot starptautiskās bērnu tiesību normas, jo īpaši attiecībā uz sociālās labklājības pamatpakalpojumu nodrošināšanu bērniem, piemēram, bezmaksas pārtikas izsniegšanu skolās un mazbērnu novietnēs un piekļuvi veselības aprūpei; vienlaikus uzsver, ka vienāda izglītības pieejamība bērniem bruņotu konfliktu laikā un pēc bruņota konflikta ir būtisks ieguldījums konfliktu novēršanā;
 20. atzīmē, ka, neraugoties uz pēdējā laikā notikušajām pozitīvajām pārmaiņām ES līmenī, ES bērnu tiesību iestāžu un personāla resursi joprojām nav pietiekami;
 21. iesaka redzamības un vadības nodrošināšanai bērnu tiesību jomā iecelt ES īpašo pārstāvi;
 22. uzskata, ka atbildība par bērnu jautājumiem jāuztic vienai personai katrā Komisijas delegācijā, un aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai visi darbinieki kā galvenajā mītnē, tā arī misijās/ delegācijās saņemtu pietiekamu apmācību un vadošus norādījumus par to, kā iekļaut bērnu tiesības ES ārējās darbībās un organizēt drošu un efektīvu bērnu iesaisti;
 23. prasa, lai Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras daudzgadu pamatprogrammā galvenā vieta tiktu ierādīta bērnu tiesību aizsardzībai saskaņā ar ANO Bērna tiesību

konvenciju; uzskata, ka šai aģentūrai jāveido tīkls ar starptautiskām organizācijām, bērnu ombudiem un nevalstiskām organizācijām, lai varētu izmantot šo struktūru uzkrātās zināšanas un pieredzi;

24. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos risināt bērnu tiesību pārkāpšanas gadījumus, piemēram, bērnu darbu, tirdzniecību ar bērniem, bērnu izmantošanu par kareivjiem, bērnu nonākšanu bruņotu konfliktu un jebkāda veida vardarbības pret bērniem ietekmē, tostarp seksuālu izmantošanu un kaitīgus tradicionālus paradumus, taču uzstāj, ka būtu uzmanības centrā jāizvirza uz šo parādību dziļākie cēloņi un uz bērnu tiesību pārkāpumu novēršanu;
25. pieprasa Komisijai tās ārējās darbībās un attiecībās ar trešām valstīm iekļaut cīņu ar nesodāmību kā nozīmīgu pasākumu bērnu tiesību pārkāpumu novēršanai;
26. aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt prioritātes statusu valsts bērnu aizsardzības stratēģiju un sistēmu izstrādei partnervalstīs, kas var sniegt bērniem un ģimenēm atbalsta pakalpojumus, pirms bērniem tiek nodarīts kaitējums;
27. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt partnervalstu institucionālās struktūras, arī neatkarīgus tiesībsargus, lai aizsargātu bērnu tiesības un sekmētu to ievērošanu;
28. uzskata, ka ir jācenšas padziļināt arī vecāku un aprūpētāju, kā arī to cilvēku, kas strādā ar bērniem, piemēram, skolotāju un medicīnas darbinieku, izpratni par bērnu tiesībām un to ievērošanu;
29. aicina Padomi un Komisiju iekļaut sadarbības politikā attīstības veicināšanai oficiālu bērna dzimšanas reģistrāciju kā vienas no pamattiesībām un kā nozīmīgu bērna tiesību aizsardzības līdzekli;
30. atzīst, ka aprūpe un izglītība agrā bērnībā, tostarp imunizāciju, audzināšanu, iespēju izmantot bērnudārzu un mazbērnu novietni, ir bērna tiesības, un atzīst, ka agrā bērnība ir nozīmīgs laiks cilvēka attīstībā un slikta pārtika un aprūpes trūkums var izraisīt gan fiziskās, gan intelektuālās attīstības traucējumus;
31. uzsver, ka TAM 2 — vispārējās sākumskolas izglītības — un TAM 3 — dzimumu līdztiesības — sasniegšanai ir izšķiroša nozīme bērnu tiesību pārkāpumu novēršanā;
32. uzsver, ka ir nepieciešama iejaukšanās, kas īpaši domāta meitenēm, lai sniegtu viņām tādas pašas iespējas kā zēniem apmeklēt skolu, saņemt pietiekami daudz pārtikas, paust savu viedokli un piekļūt veselības aprūpei;
33. neatlaidīgi prasa, lai Eiropas Savienība atbalsta programmās un saistībā ar dialogu ar partnervalstīm par īstenojamo politiku, par prioritārām uzskatītu tiesības uz izglītību, jo īpaši meitenēm; uzsver nepieciešamību apkarot joprojām pastāvošo diskrimināciju nelabvēlīgās ģimenēs, kas nevar apmaksāt skolas izdevumus visiem bērniem un nolemj skolā sūtīt zēnus, kaitējot meitenēm;
34. uzsver, ka izglītības iespējas un programmas jāpielāgo meiteņu vajadzībām, piemēram, līdzās oficiālajām mācību iestādēm piedāvājot alternatīvas izglītības formas vai elastīgu

mācību laiku tām meitenēm, kas aprūpē brāļus un māsas;

35. uzsver, ka ieguldījums meiteņu izglītībā ir ieguldījums, kurš ļoti ietekmēs nabadzības izskaušanu, iedzīvotāju skaita pieauguma mazināšanu, zīdaiņu un bērnu mirstības pazemināšanu, nepietiekama uztura problēmas izplatības ierobežošanu, skolu apmeklētības palielināšanu un veselības uzlabošanu;
36. uzsver, ka kvalitatīvai izglītībai būtu jābūt prioritārai, tostarp situācijās, kas saistītas ar konfliktiem un ievainojamību, un atzinīgi vērtē Komisijas plānu savās humānās palīdzības operācijās risināt izglītības jautājumus; uzsver vajadzību pēc tādām darbības pamatnostādņēm, kas stimulētu izglītības jautājumu iekļaušanu visos ES humānās palīdzības posmos atbilstīgi obligātajiem standartiem, ko noteicis Starptautiskais aģentūru tīkls izglītībai ārkārtas situācijās, un aicina ES līmenī nodrošināt pietiekamu finansējumu un darbinieku skaitu, lai īstenotu jauno politisko apņemšanos;
37. uzsver, ka ekonomisko resursu trūkuma dēļ nevienam bērnam nedrīkst liegt pamattiesības uz izglītību, un atkārtoti aicina visas jaunattīstības valstu valdības sagatavot precīzu grafiku, lai nekavējoties atceltu tiešu un netiešu mācību maksu par pamatizglītību, vienlaikus saglabājot augstu izglītības līmeni;
38. uzsver, ka ES attiecībās ar trešām valstīm ārkārtīgi būtiska nozīme ir projektiem, kas paredzēti bērnu sociālo prasmju, iecietības, solidaritātes un atbildīgas attieksmes pret vidi attīstīšanai, jo īpaši klimata pārmaiņu novēršanas kontekstā;
39. atgādina, ka politiskas saistības pieņemt konsekventus politikas lēmumus nabadzības mazināšanas, kvalitatīvas izglītības un cilvēktiesību jomā ir būtiskas, lai mazinātu faktorus, kas mudina izmantot bērnu darbu;
40. aicina Eiropas Kopienu un dalībvalstis nodrošināt lielāku atbalstu iniciatīvām, kas vērstas uz godīgu tirdzniecību un preču marķēšanu un kas mudina uzņēmumus neizmantot bērnu darbu; iesaka stingrāk uzraudzīt atbilstību brīvprātīgiem rīcības kodeksiem attiecībā uz galvenajām darba tiesībām un šajā ziņā nodrošināt Eiropas patērētājiem pārredzamību; uzskata, ka valsts pasūtījuma līgumu slēgšanas tiesību saņemšanai par priekšnosacījumu būtu jānosaka starptautisko normu ievērošana attiecībā uz bērnu darbu;
41. atzinīgi vērtē Padomes iniciatīvu sākt pētījumu par pozitīvu stimulu ietekmi uz tādu ražojumu pārdošanu, kas ražoti, neizmantojot bērnu darbu, un par iespējamiem papildu pasākumiem, tostarp tādiem, kas saistīti ar tirdzniecību; aicina Komisiju informēt Parlamentu par šā pētījuma izstrādi, īstenošanu un rezultātiem;
42. mudina Komisiju ierosināt vienotu metodi Eiropas Savienībā ievesto ražojumu marķēšanai, kas apliecinātu, ka nevienā no to ražošanas ķēdes posmiem nav izmantots bērnu darbs, piemēram, izvietojot uz šo ražojumu iepakojuma norādī „ražots, neizmantojot bērnu darbu”, un tādējādi nodrošināt šīs sistēmas atbilstību PTO starptautiskās tirdzniecības noteikumiem;
43. norāda TAM 4 — bērnu mirstības samazināšanu — un TAM 6 — HIV/AIDS, malārijas un citu slimību apkarošanu, un mudina Kopien un citus līdzekļu piešķirējus stiprināt sabiedriskās veselības aprūpes sistēmas, kuras sniedz rentablus dzemdību palīdzības,

jaundzimušo aprūpes un bērnu veselības aprūpes pakalpojumus visiem iedzīvotājiem, un iekļaut šajos veselības aprūpes pakalpojumos konkrētu slimību apkarošanai paredzētus pasākumus, piemēram, pretodu tīklus aizsardzībai pret malāriju un pretretrovīrusu medikamentus;

44. pauž nožēlu par tiem faktoriem, kuri traucē ar seksuālās un reproduktīvās veselības tiesībām saistītās politikas īstenošanu, kā rezultātā pieaug negribētās grūtniecības gadījumu un sievietes dzīvībai bīstamo abortu skaits jaunu sieviešu vidū, un mudina ES nemazināt finansējuma līmeni visiem seksuālās un reproduktīvās veselības pakalpojumiem, lai varētu sasniegt TAM 5 — māšu veselības uzlabošanu;
45. atzīmē pārtikas cenu krīzes īpaši negatīvo ietekmi uz bērniem un uzsver vajadzību pēc plašas stratēģijas, kas ļautu palielināt nodrošinātību ar uzturu, ar to saprotot ne tikai piekļuvi atbilstošai pārtikai, bet arī piekļuvi piemērotām mikrouzturvielām, drošam ūdenim, higiēnai un sanitārijai, veselības aprūpei, pienācīgai bērnu aprūpei un veselīgai videi;
46. atzīst Eiropas Savienības iespaidīgo politikas regulējumu, lai risinātu traģisko to bērnu stāvokli, kurus ietekmē bruņoti konflikti, un aicina pastiprināt uzraudzības, informētības uzlabošanas un apmācību mehānismus, lai nodrošinātu, ka šis regulējums tiek pienācīgi īstenots praksē;
47. uzskata, ka visās EDAP misijās jābūt bērnu aizsardzības konsultantam, un uzsver, ka EDAP misiju darbinieku apmācībā jāietver arī bērnu aizsardzības jautājumi;
48. uzsver, ka Eiropas Drošības un aizsardzības politikas (EDAP) misiju atbalstītajās atbrūņošanas, demobilizācijas un reintegrācijas (ADR) programmās jāņem vērā bērnu īpašās vajadzības;
49. aicina konfliktu un pēckonfliktu situācijās īpašu uzmanību pievērst mazgadīgu meiteņu māšu vajadzībām, kā arī bēgļiem un valsts iekšienē pārvietotajām meitenēm, ko apdraud izvarošanas un seksuālas vardarbības risks;
50. aicina Komisiju ieguldīt tādās programmās, kuru mērķis ir novērst un reaģēt uz seksuālo vardarbību un dzimumvardarbību pret meitenēm un zēniem, kurās būtu iekļauta iespēja sniegt profilaktisko palīdzību pēc vardarbības akta (PEP), lai novērstu inficēšanos ar HIV, atbalstīt atveseļošanās un sociālās reintegrācijas dienestus un konfidencialus ziņošanas mehānismus;
51. uzsver, ka ES būtu jāatbalsta arī aizspriedumu un diskriminācijas pārvarēšanas pasākumi, jo kopienas bieži atstumj neaizsargātas meitenes un jaunas sievietes — piemēram, tās, kuras ir inficētas ar HIV, kļuvušas par izvarošanas vai seksuālas vardarbības upuriem, kurām pēc izvarošanas piedzimis bērns vai kurām bijis aborts;
52. vērš uzmanību uz to bērnu īpaši grūto stāvokli, kuri inficēti ar HIV un slimo ar AIDS, kā arī to, kuri kļuvuši par bāreņiem AIDS rezultātā; jo īpaši nosoda vardarbību pret sievietēm un meitenēm, kas balstīta uz ticību, ka seksuālas attiecības ar jaunavu var izārstēt no AIDS, un neatlaidīgi prasa organizēt vietējas informācijas kampaņas, lai kļūdētu šo kļūdaino ticējumu un tādējādi vairāk jo īpaši aizstāvētu meitenes;

53. uzstāj, ka jāievēro ANO Konvencija par migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību, lai nodrošinātu bērnu tiesības migrējošajās ģimenēs;
54. aicina ES patvēruma un migrācijas tematiskajā programmā, kas ir daļa no Attīstības sadarbības instrumenta, iekļaut atbalstu īpaši neaizsargātām grupām, piemēram, migrantu bērniem un bērniem, kas dzīvo nabadzībā;
55. aicina Eiropas Savienību tās ārējās darbībās veltīt īpašu vērību to bērnu stāvoklim, kuri saskaras ar diskrimināciju, ieskaitot bērnus, kuri nonākuši konfliktā ar likumu, un bērnus, kam atņemta brīvība un kas ievietoti slēgtās iestādēs; uzsver, ka bērniem jābūt vieglāk pieejamai tiesiskajai un specializētajai palīdzībai un ka visā tiesas procesa gaitā jāņem vērā viņu vecums, izmantojot īpašus aizsardzības pasākumus;
56. aicina Padomi un Komisiju, apspriežot ar trešām valstīm rīcības plānus tieslietu un iekšlietu jautājumos, pievērsties nepilngadīgo tiesībām, ņemot vērā ne vien attiecīgo starptautisko un reģionālo normu ratificēšanu, bet arī to efektīvu īstenošanu;
57. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt politikas saskaņotību attiecībā uz bērniem, iekļaujot bērnu tiesību ņemšanu vērā citās nozīmīgās politikas jomās, piemēram, tajās, kas saistītas ar drošību, klimata pārmaiņām, migrāciju un atbalsta efektivitāti;
58. aicina veikt ietekmes uz bērnu tiesībām konsekventu izvērtējumu pirms ikviena tāda ES politikas virziena pieņemšanas, kas var ietekmēt bērnus trešās valstīs, kā arī veikt šo politikas virzienu turpmāko izvērtēšanu; uzsver, ka bērni būtu jāuzskata par atsevišķu un atšķirīgu grupu, jo ietekme uz bērniem atšķiras no ietekmes uz pieaugušajiem;
59. atzinīgi vērtē iepriekšminētajos Padomes secinājumos izklāstīto iniciatīvu precīzāk saskaņot un uzlabot darba dalīšanu bērnu tiesību jomā, detalizēti izstrādājot pašreizējo Komisijas un dalībvalstu politiku un darbību izmēģinājuma valstīs;
60. pauž bažas par to, ka izmēģinājuma valstis joprojām nav izraudzītas, un aicina dalībvalstis cieši sadarboties ar Komisiju, lai panāktu drīzu šī uzdevuma izpildi;
61. aicina Komisiju izstrādāt procedūras, kritērijus un rādītājus, lai nodrošinātu, ka bērnu tiesību izvirzīšana priekšplānā nepazūd no darba kārtības, un piekrīt Komisijas uzskatam, ka līdztekus bērnu tiesību „izvirzīšanai priekšplānā” nepieciešami arī specifiski pasākumi saistībā ar ģeogrāfiskajiem fondiem un Eiropas Attīstības fondu tajās nozarēs, iespējams, nozarēs, kas nav galvenās;
62. uzskata, ka tam varētu būt saskaņotāka un sistemātiskāka nozīme ES saistību pārraudzībā, ko tā uzņēmusies attiecībā uz bērniem, izmantojot, piemēram, Gada pārskatu par cilvēktiesībām;
63. ierosina parlamentārajām asamblejām (ĀKK-ES APA, Eurolat, Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Parlamentārajai asamblejai) uzaicināt uz savām sanāksmēm uzņēmajas valsts bērnu organizācijas un atzinīgi vērtē starpreģionu jaunatnes forumu, piemēram, ES un Āfrikas jaunatnes platformas, izveidi;
64. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, dalībvalstu valdībām

un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram un ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem.

PASKAIDROJUMS

„Pasaulē nav svētākas atbildības kā atbildība pret bērniem. Un nav svarīgāka pienākuma kā pienākums gādāt par to, lai tiktu ievērotas bērnu tiesības un sargāta viņu labklājība, lai viņiem nebūtu jāpārdzīvo bailes un jācieš trūkums un lai viņi augtu pasaulē, kur valda miers.”
(Kofi Annan¹)

Ievads

Tūkstošgades deklarācijā, kas pieņemta 2000. gadā, ir atspoguļotas pārmaiņas, kuras esam iecerējuši panākt, un uzsvērtas mūsu kopīgās vērtības un centieni. Tomēr mēs zinām, ka pusei no aptuveni diviem miljardiem pasaules bērnu² dzīves īstenība ir pavisam citāda, turklāt nav nekāds noslēpums, ka ANO Ģenerālās asamblejas 1989. gadā apstiprinātajā Bērna tiesību konvencijā izvirzītie mērķi joprojām nav sasniegti.

Lai gan pasaules kopējie bērnu mirstības rādītāji mazinās, pasaulē joprojām valda izteiktas atšķirības, ko skaidri apliecina fakts, ka no 62 valstīm, kuru virzība uz TAM 4, kas paredz mazināt bērnu mirstību, ir nepietiekama vai tās nav vispār, gandrīz 75 % ir Āfrikas valstis. Katru dienu 30 000 bērnu mirst, nenasnieguši piecu gadu vecumu, bet šīs dzīvības būtu bijis iespējams glābt ar vienkāršiem un pietiekami lētiem līdzekļiem. Pašreizējās tendences liecina, ka TAM mērķis par divām trešdaļām samazināt bērnu mirstību netiks sasniegts līdz 2045. gadam.

Daudzās valstīs iepriekš panāktajam bērnu mirstības rādītāju kritumam svītru ir pārvilkusi HIV infekcija, un pašreizējā pārtikas cenu krīze šo situāciju vēl vairāk saasinās, lai gan jau tagad trešdaļa bojāgājušo bērnu ir miruši no bada. Kad fiziski vārgas meitenes kļūst pieaugušas, viņas ir uzņēmīgākas pret slimībām, līdz ar to bieži rodas sarežģījumi dzemdībās. Šādu nepilnību novēršana, uzlabojot bērnu izdzīvošanas un izglītības iespējas, var ievērojami palielināt tautsaimniecības izaugsmi un mazināt nevienlīdzību.

Ir vērts un vajag pievērst uzmanību bērnu redzējumam. Paši bērni saka, ka vēlas, lai ar viņiem apspriestos un lai viņu uzskati un redzējums, cerības un sapņi palīdzētu radīt bērniem draudzīgu pasauli. Cenšoties sasniegt TAM, visās mūsu stratēģijās, iniciatīvās un finanšu prioritātēs mums jāpievērš lielāka uzmanība tām prioritātēm, ko izvirzījuši bērni bērnu **labā**.

Ilustrācijai citāts no septiņpadsmitgadīgā *Khairul Azri* uzstāšanās ANO Ārkārtas sesijā par bērnu tiesībām: „Pieaugušie nesaprot pašu galveno. Kad bērni kļūst pietiekami gudri, lai aktīvi līdzdarbotos un palīdzētu? Ja jūs neļausiet bērniem līdzdarboties, viņi nekad to neiemācīsies. Negaidiet, dodiet mums iespēju, un jūs redzēsiet, cik daudz mēs varam paveikt.”

Visos mūsu centienos panākt, lai tiktu ievērotas bērnu tiesības, būtiski svarīgi ir nodrošināt paša augstākā līmeņa politiku ieinteresētību. ES uzdevums ir kopīgi ar jaunattīstības valstu partneriem iespaidot sabiedrisko politiku, lai pasargātu bērnu dzīvības, rosinot ieguldīt

¹ Bērnu stāvoklis pasaulē, 2000. g.

² ANO Ģenerālās asamblejas Bērnu tiesību konvencijas 1. pantā ir teikts, ka bērni ir par 18 gadiem jaunākas personas: „Šajā konvencijā par bērnu tiek uzskatīta ikviens cilvēkbūtne līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai, ja saskaņā ar likumu, kas piemērojams attiecīgajam bērnam, viņš nekļūst pilngadīgs agrāk.”

līdzekļus tādās jomās kā tīra ūdens un sanitāru apstākļu nodrošināšana, sieviešu un bērnu izglītība un mātes un bērna veselības aprūpe un nodrošināšana ar pārtiku.

Visas ES iestādes pašlaik piešķir arvien lielāku nozīmi vajadzībai nodrošināt bērnu tiesību iekļaušanu un atzīšanu attiecīgajās politikas jomās un programmās, un tas ir apsveicami. Lisabonā parakstītajā Reformu līgumā ir iekļautas vairākas atsauces uz vajadzību ievērot bērnu labākās intereses¹ saskaņā ar ANO Bērna tiesību konvenciju. Padomes pamatnostādnes par bērnu tiesību veicināšanu un aizsardzību, Komisijas Paziņojums „Virzoties uz ES stratēģiju bērnu tiesību jomā” un Pamatnostādnes par bērniem, kas cieš no bruņotiem konfliktiem, un šo dokumentu atjauninājumi ir svarīgi pašlaik topošās izvērstās ES stratēģijas elementi. Paziņojums „Īpaša vieta bērniem ES ārējās darbībās” un Padomes secinājumi „Bērnu tiesību veicināšana un aizsardzība Eiropas Savienības ārējās darbībās - humānās un attīstības politikas aspekti” ir apsveicami soļi virzībā uz efektīvu un visaptverošu trešo valstu bērnu aizsardzības politiku.

Mums ir izdevies panākt plašu un iedvesmojošu vienprātību par turpmāko rīcību. Tagad ES uzdevums būs gādāt, lai šī apņemšanās aizsargāt un veicināt bērnu tiesības tiktu īstenota praksē. Galvenā uzmanība jāpievērš saistību īstenošanai un jānoskaidro iestādes, procesi un ieguldījumi, ko vajadzēs, ja gribam, lai bērniem patiešām būtu īpaša vieta.

Bērni kā tiesību subjekti

Komisijas rīcības plānā „Par bērnu tiesībām ārējās darbībās” ierosinātie pamatprincipi vieš cerības, tie aptver holistisku un saskaņotu nostāju bērnu tiesību jomā, cieņu pret bērnu un pusaudžu uzskatiem, dzimumu līdztiesību un vietējo atbildību. Mēs atzinīgi vērtējam rīcības plānā minētās atsauces uz bērnu darbu, bērnu tirdzniecību, bērniem, kas cieš no bruņotiem konfliktiem, visām pret bērniem vērstās vardarbības formām, ieskaitot seksuālu izmantošanu un kaitīgus tradicionālus paradumus, tomēr vienlaikus esam spiesti paust nožēlu, ka šīs prioritātes nav apzinātas, izmantojot pienācīgu ar bērnu tiesībām pamatotu nostāju.

ES jāsāk pamatīga bērnu tiesību analīze, kas ļaus noteikt mūsu prioritārās darbības. Un tas būtu jādara, pieņemot vai pārskatot valsts, reģionālo un tematisko stratēģiju dokumentus. Tiesībpamatotai nostājai jāmaina arī mūsu attieksme pret **prioritāro problēmu risināšanu**. Piemēram, izstrādājot izglītības programmas, Komisijai jāņem vērā ar tiesībām uz izglītību saistītās prasības, savukārt, izstrādājot veselības programmas, jāņem vērā tiesības uz veselības aprūpi, nodrošinot, ka arī pašiem marginalizētajiem bērniem, tostarp bērniem ar invaliditāti un bāreņiem, ir vienāda veselības aprūpes, izglītības, sociālās apgādes un juridisko pakalpojumu pieejamība. Ne velti Padomes cilvēktiesību pamatnostādnēs faktiski ir ieteikts politiskajā dialogā, politiskajās un nozaru diskusijās iekļaut arī bērnu tiesības.

Komisijas un Padomes dokumentos ir atzīts, ka bērnu uzskatiem jāvelta pienācīga uzmanība², tomēr vajag jaunas partnervalstu un ES līmeņa iniciatīvas, lai šīs bērnu tiesības iemiesotu praksē un nodrošinātu šim nolūkam vajadzīgos līdzekļus un pasākumus. Vairāk un labāk jāizglīto ES darbinieki, jo īpaši efektīvā un drošā bērnu līdzdalības vadībā. Bērnu līdzdalībai būtu jāsākas vietējā līmenī un, pieņemot lēmumus par finansējumu, Komisijai par prioritāriem vajadzētu atzīt bērnu līdzdalības projektus, kuru pamatā ir pastāvoši tīkli vai kuri atbalsta

¹ Lisabonas Līguma 3. un 24. pants.

² BTK 12. pants.

šādus tīklus. Lielu, atsevišķu tikšanās pasākumu lietderība šķiet apšaubāma. Bērnu tīkliem un organizācijām būtu jādod sistemātisks ieguldījums valsts stratēģijas dokumentu un valsts plānošanas instrumentu, piemēram, nabadzības mazināšanas stratēģijas dokumentu izstrādē.

Bērnu organizācijas ir jo īpaši atbalstāmas nestabilās situācijās, kad jauniešu līdzdalībai samierināšanas un atjaunošanas pasākumos ir izšķirīga loma. Turklāt būtu jāatbalsta partnervalstu skolotāji, veselības aprūpes un citi darbinieki, kas ikdienas darbā atrodas līdzās bērniem.

Cēloņi un to novēršana

Lai panāktu ilgtspējīgus uzlabojumus bērnu labā, mums pirmām kārtām jācenšas novērst bērnu tiesību pārkāpumu galvenos cēloņus. Tas nozīmē nabadzības mazināšanu, kvalitatīvas izglītības nodrošināšanu un diskriminācijas apkarošanu. Tādēļ, cenšoties apzināt nelabvēlīgos apstākļus, ar kuriem nākas saskarties bērniem, mūsu galvenais uzdevums ir virzība uz TAM. Varam atzinīgi vērtēt ES atkārtoto apņemšanos finansēt TAM, vienlaikus atzīstot, ka virkne dalībvalstu pašlaik nav uzņēmušās vajadzīgās budžeta atbalsta saistības saskaņā ar grafiku, lai mēs varētu sasniegt 2010. gada atskaites punktus. Ņemot vērā pašreizējo finanšu krīzi, nebūtu jābrīnās, ja kāds teiktu, ka tagad sasniegt mērķus, visticamāk, būs grūtāk kā jebkad. Tomēr ir skaidrs, ka mēs nedrīkstam nolaist rokas, zinot, ka pasaulē ik pēc trim sekundēm mirst kāds bērns un ka katru minūti kāda sieviete mirst dzemdībās.

Lai novērstu bērnu tiesību pārkāpumus, būtiski svarīgi ir sasniegt TAM 2, kas paredz nodrošināt pamatizglītību visiem iedzīvotājiem. Izglītība palīdz mazināt nabadzību un nevienlīdzību. Katrs skolā pavadīts gads sievietēm un vīriešiem palīdz nopelnīt vidēji par 10 procentiem lielākas algas.

TAM 3 pirmām kārtām paredz nodrošināt dzimumu līdztiesību visos izglītības līmeņos. Divas trešdaļas no pasaules 800 miljoniem analfabētu ir sievietes un meitenes, kas vienkārši nav iekļautas izglītībai atvēlētajos ieguldījumos vai strādā smagu fizisku darbu, piemēram, gādājot malku un ūdeni. Sieviešu izglītība ir atzīta par pašlaik pasaulē vienīgo sociālo ieguldījumu ar vislielāko atdevi. Meiteņu izglītošana nozīmē, ka viņām paveras daudz labākas iespējas pašām pelnīt iztiku. Ir daudz mazāk ticams, ka pamatizglītību ieguvušas meitenes inficēsies ar HIV/AIDS, turklāt viņām būs mazāk bērnu, kas savukārt nozīmē, ka viņiem būs aptuveni divreiz lielākas iespējas nenaslimt un kļūt pieaugušām.

Konfliktu zonās un nestabilās situācijās kvalitatīvai izglītībai jāpiešķir prioritāra loma: no 72 miljoniem bērnu, kas pasaulē neapmeklē skolu, vairāk nekā puse (37 miljoni) dzīvo konfliktu skartās, nestabilās valstīs. Šādās valstīs izglītība ir īpaši svarīga, jo tā palīdz bērnos radīt parastas dzīves izjūtu. Tā ir arī svarīgs faktors, kas kara plosītās sabiedrībās palīdz risināt konfliktus un veicina reintegrāciju. Bet atbalsta saistības joprojām nav pietiekamas – izglītības atbalstam konfliktu skartās valstīs ir atvēlēti tikai 5 % no OAP.

Komisijas plāns humānās palīdzības pasākumos iekļaut atbalstu izglītībai ir apsveicams sasniegums. Pašlaik svarīgs uzdevums ir celt darbinieku informētības līmeni un *ECHO* izstrādāt darbības pamatnostādnes, kas liktu ES iekļaut izglītību ikvienā humānās palīdzības pasākumā, ievērojot Starptautiskā aģentūru tīkla izglītībai ārkārtas situācijās (*INEE*) noteikto standartu minimumu izglītībai ārkārtas un pastāvīgu krīžu situācijās un atjaunošanas sākumā.

Vienlaikus ar Komisijas rīcības plānā minētajiem prioritārajiem pasākumiem, kuros galvenā uzmanība ir pievērsta „galarezultātiem”, ir jāpastiprina preventīvi pasākumi. Valsts līmenī īpaši svarīgs uzdevums ir veicināt bērnu aizsardzības valsts stratēģijas un sistēmas, kas aptver tiesību aktus, politiku un pakalpojumus. Būtu jāatbalsta labklājības un tieslietu ministrijas un bērnu aizsardzības tīkli, lai tie varētu apzināt riskam pakļautos bērnus un ģimenes un sniegt atbalsta pakalpojumus, pirms bērniem tiek nodarīts ļaunums. Būtu jāatbalsta un jāstiprina bērniem draudzīga budžeta izstrādes metodes, bērnu uzraudzības un ziņošanas mehānismu izveide, koordinācijas struktūras un neatkarīgas iestādes, piemēram, valsts mēroga bērnu tiesību ombudi.

Prioritāra nozīme būtu jāpiešķir vispārējai jaundzimušo reģistrācijai. Ja bērnu uzreiz pēc dzimšanas neregistrē, viņam tiek liegtas tiesības uz oficiālu identitāti, atzītu vārdu, ģimenes vēsturi un tautību. Reģistrācija katram bērnam ļauj iegūt atsevišķu, juridisku identitāti. Ja bērniem nav šīs aizsardzības, viņi ir neaizsargātāki un vieglāk iesaistāmi bērnu darbā, karaklausībā, agrās laulībās utt. Pārsvārā neregistrēti bērni dzimst jaunattīstības valstīs, no kurām trešdaļā reģistrē mazāk nekā 50 % jaundzimušo.

Iestādes

Atbilstošas iestādes ir vajadzīgs, bet nepietiekams nosacījums, lai kopumā nodrošinātu ES civiltiesību un bērnu aizsardzības politikas īstenošanu. Nesenie jaunumi ES līmenī ir iedvesmojoši¹, bet iestāžu arhitektūra joprojām nav atbilstoša. Ir skaidri jānosaka, kas atbild par ES Bērnu tiesību stratēģijas īstenošanu, un jārada struktūras koordinācijas atvieglināšanai.

Ierosinātajai neformālajai ES dalībvalstu ekspertu darba grupai bērnu tiesību jautājumos pēc iespējas ātrāk vajadzētu sākt darbu. Grupai būtu jāseko arī Padomes secinājumu īstenošanai un jāziņo par konkrētiem, izmēģinājuma valstīs veiktiem pasākumiem. Būtu jānodrošina ikdienas un periodiska koordinācija gan starp dažādajām Padomes darba grupām bērnu jautājumos, gan nostiprinātajā Iestāžu grupā bērnu tiesību jautājumos. Padomes secinājumos paziņoto kartēšanas un īstenošanas pasākumu izmēģinājuma valstīs vajadzētu sākt pēc iespējas ātrāk, lai pārbaudītu pastāvošās iestādes un iegūtu pieredzi, no kuras mācīties.

Būtu jāpievērš uzmanība faktam, ka DG RELEX Briselē ar bērnu jautājumiem nodarbojas tikai viens pusslodzes darbinieks. Patiesībā arī visās ES delegācijās vajadzētu būt par bērnu tiesībām atbildīgiem darbiniekiem. Padomes līmenī redzamību un vadību varētu nodrošināt ES īpašais pārstāvis bērnu tiesību jautājumos ar pieredzi un zināšanām šajā jomā. Ne vien speciālisti, bet viss Komisijas personāls būtu jāapmāca un jānodrošina ar metodiskām norādēm par būtiskiem bērnu tiesību jautājumiem, kā arī par dažāda veida programmu iespējamo ietekmi uz bērnu tiesībām.

Instrumenti un procedūras

Pret racionalizāciju nekas nav iebilstams, bet bez skaidra procesa izvirzītos mērķus neizdosies sasniegt. Bērnu aizsardzības tīklu pārstāvji būtu jāaicina uz plānu apspriešanu, bet pilsoniskās sabiedrības padomdevējām grupām un ANO aģentūrām būtu jāpalīdz tehniskos jautājumos. Saistībā ar katru valsts un tematisko stratēģiju dokumentos minēto svarīgāko pamatjomu būtu

¹ ES Bērnu tiesību forums, Starpdienestu grupa bērnu tiesību jautājumos ar apakšgrupu ārējo attiecību jautājumos, Komisijas koordinators bērnu tiesību jautājumos, *UNICEF* praktiskā rokasgrāmata un bērnu tiesībām veltītā mācību procesa sākums.

jāizdod metodiskas norādes, kurās būtu noteikti bērnu tiesību jautājumi, norādīts, kā bērnu tiesības racionalizēt, un minēti būtiski datu avoti un rādītāji. Budžeta atbalsta pasākumos, tostarp TAM līgumos, būtu jāiekļauj konkrēti bērnu tiesībām veltīti mērķi un rādītāji. Šajā sakarā var tikai apsveikt Komisijas ieceri rosināt partnervalstis izstrādāt valsts rīcības plānus bērnu tiesību jomā ar skaidriem atskaites punktiem, izmērāmiem mērķiem, termiņiem un pārskata mehānismiem.

DCI valsts stratēģiju dokumentu un *ĀKK* valsts stratēģiju dokumentu termiņa vidusposma pārskati būtu jāizmanto ne vien pamatīgai bērnu tiesību situācijas analīzei, bet arī sistemātiskai līdz šim sasniegto rezultātu izvērtēšanai. Vajadzības gadījumā valsts un tematisko stratēģiju dokumenti būtu jāpielāgo saskaņā ar vietējās atbildības principiem un tā, lai nodrošinātu bērnu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību.

Ieguldījumi

Ir ļoti svarīgi, lai Komisijai būtu skaidrs, kā tā iemiesos savu apņemšanos prognozējamos un ilgtermiņa plānos un finanšu saistībās. Varbūt vajadzēs konkrētas bērniem veltītas programmas saskaņā ar *DCI* ģeogrāfiskajām programmām – iespējams, tās nebūs ar pamatjomām saistītas programmas –, kā arī programmas saskaņā ar *EDF*. Komisijai būtu jāpublicē pārskats par to, kur un kā ir izlietoti līdzekļi, lai atbalstītu bērniem veltītos TAM, tāpat kā tas tiek darīts 2008. gada Donoru atlantā, atskaitoties par dzimumu jautājumiem izlietotajiem līdzekļiem. Finanšu instrumentiem un procedūrām būtu jāklūst „elastīgākām”, lai būtu iespējams ātri, bet vienlaikus ilgtspējīgi sniegt atbalstu programmām, kuru mērķis ir nodrošināt bērnu tiesības un vajadzības.

Politikas saskaņotība bērnu labā

Ir tādas ES politikas jomas, kas tieši ietekmē bērnus, bet Paziņojumā nav minētas, piemēram, migrācija un drošības jomas reforma. Mums jācenšas panākt ne vien dažādu jomu politikas saskaņotību (vienu un tos pašu mērķu labā), bet arī jāgādā, lai viena politikas joma „nekaitētu” citām.

Veicot, piemēram, tirdzniecības ietekmes novērtējumus, bērnus nedrīkstētu vērtēt tā, it kā viņi būtu tādi paši kā pieaugušie.

Parlamentu loma

Uzraugot ES saistības bērnu tiesību jomā, Parlamentam būtu jāuzņemas saskaņotāka un sistemātiskāka loma. Eiropas Parlamenta gada ziņojumā par cilvēktiesībām būtu jāiekļauj īpaša sadaļa, kurā būtu analizēts bērnu tiesībām veltīto saistību līmenis. Katrai Parlamenta komitejai būtu jāieceļ viens komitejas loceklis, kas sekotu bērnu tiesību jomai un uzņemtos kontaktpunkta lomu. Lai parlamentārieši iegūtu vajadzīgās zināšanas, varētu rīkot īpašas mācības.

Parlamentāriešiem, kas piedalās Apvienotajā parlamentārajā asamblejā un pārstāv *ĀKK* un Eiropas Parlamentu, būtu jāturpina attīstīt pastāvošās bērnu līdzdalības un iesaistes iniciatīvas, uzaicinot uzņēmējas valsts bērnu organizācijas. Tādus pašus pasākumus vajadzētu veikt *EUROLAT*. Cita iespēja būtu ES un Āfrikas jaunatnes platformas izveide, tādējādi palīdzot īstenot ES un Āfrikas kopīgos rīcības plānus, kā arī Apvienotās parlamentārās asamblejas jaunatnes platformas izveide.

Eiropas Parlamenta loma stratēģiju un programmu veidošanā arvien pieaug, pateicoties tā demokrātiskās kontroles tiesībām. Komitejām būtu jānosaka kopīgas Komisijas priekšlikumu analīzes pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka Parlaments savos apsvērumos un secinājumos ņem vērā bērnu tiesību jautājumus.

Būtu jāpanāk lielāka jaunattīstības valstu parlamentu iesaiste un atbalsts. Šo parlamentu veiktās programmu (un ĀKK gadījumā valsts un reģionālo stratēģijas dokumentu) pārbaudes būs svarīgs faktors, lai nodrošinātu, ka valstu valdības bērnu tiesībām un interesēm piešķir pienācīgi prioritāru nozīmi.

20.1.2009

ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Attīstības komitejai

par īpašu vietu bērniem ES ārējās darbībās
(2008/2203(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Milan Horáček*

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju savā rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. norāda, ka puse no pasaules iedzīvotājiem ir bērni; saistībā ar to uzsver nepieciešamību uzskatīt bērnu tiesības par ES attīstības politikas prioritāti; atgādina, ka ANO Konvencija par bērna tiesībām ir noteikusi bērnu tiesības par vispārējo cilvēktiesību neatņemamu sastāvdaļu, un tāpēc aicina Padomi un Komisiju ietvert šo jautājumu visos divpusējos un daudzpusējos dialogos par cilvēktiesībām un politiku, kā arī ietvert bērnu tiesības to sociālajā, izglītības un ekonomikas politikā;
2. aicina Komisiju un Padomi dialogos ar attīstītajām valstīm un valstīm ar vidējiem ienākumiem piešķirt bērnu tiesībām augstu prioritāti, kā arī koordinēt rīcību dažu īpaši sarežģītu problēmu risināšanai (piemēram, Ķīnas loma Sudānā, bērni bruņotajos konfliktos utt.);
3. aicina Komisiju un ES dalībvalstis veicināt Konvencijas par bērna tiesībām un tās protokolu izpildi, kā arī pastiprināt palīdzību, ko sniedz trešo valstu tiesību sistēmu reformām, kas paredzētas bērnu aizsardzībai;
4. aicina Komisiju palielināt bērnu tiesību atbalsta pasākumu saskaņotību starp Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (*EIDHR*) un tematiskajām un ģeogrāfiskajām budžeta pozīcijām un pievērst uzmanību neaizsargātākajiem bērniem, jo īpaši tiem, kas ir iesaistīti bruņotos konfliktos un pēckonflikta situācijās, kā arī tiem, kas dzīvo vismazāk attīstītajās valstīs;
5. pieprasa, lai Komisija savā politikā attiecībās ar austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm

iekļautu jautājumus par ielu bērniem un cīņu pret bērnu tirdzniecību un lai tā koordinētu *ENPI* un *EIDHR* resursus ar nolūku sasniegt šo mērķi; uzsver nepieciešamību analizēt un apkarot bērnu un iekšējo orgānu tirdzniecības cēloņus, īpaši attiecībā uz gadījumiem, kuros upuri ir romu bērni;

6. aicina Eiropas Savienību patvēruma un migrācijas tematiskajā programmā, kas ir daļa no Attīstības sadarbības instrumenta, paredzēt atbalstu īpaši neaizsargātām grupām, piemēram, migrantu bērniem un bērniem, kas dzīvo nabadzībā;
7. uzsver, ka Eiropas Savienībai savās ārējās darbībās noteikti jānodrošina trešo valstu valdības ievērojot starptautiskās bērnu tiesību normas, jo īpaši attiecībā uz sociālās labklājības pamatpakalpojumu nodrošināšanu bērniem, piemēram, bezmaksas pārtikas izsniegšanu skolās un mazbērnu novietnēs un piekļuvi veselības aprūpei; vienlaikus uzsver, ka vienāda izglītības pieejamība bērniem bruņotu konfliktu laikā un pēc bruņota konflikta ir būtisks ieguldījums konfliktu novēršanā;
8. pieprasa Komisijai tās ārējās darbībās un attiecībās ar trešām valstīm iekļaut cīņu ar nesodāmību kā nozīmīgu pasākumu bērnu tiesību pārkāpumu novēršanai;
9. aicina Eiropas Savienību tās ārējās darbībās veltīt īpašu vērību to bērnu stāvoklim, kuri saskaras ar diskrimināciju, ieskaitot bērnus, kuri nonākuši konfliktā ar likumu, un bērnus, kam atņemta brīvība un kas ievietoti slēgtās iestādēs; uzsver, ka bērniem jābūt vieglāk pieejamai tiesiskajai un specializētajai palīdzībai un ka visā tiesas procesa gaitā jāņem vērā viņu vecums, izmantojot īpašus aizsardzības pasākumus;
10. aicina Padomi un Komisiju, apspriežot ar trešām valstīm rīcības plānus tieslietu un iekšlietu jautājumos, pievērsties nepilngadīgo tiesībām, ņemot vērā ne vien attiecīgo starptautisko un reģionālo normu ratificēšanu, bet arī to efektīvu īstenošanu;
11. uzsver, ka ES attiecībās ar attīstītajām valstīm un valstīm ar vidējiem ienākumiem ir būtiski arī nodrošināt bērniem cilvēka cienīgu nākotni, uzlabojot viņu sociālo statusu, vērtību sistēmu, iespējas un nākotnes redzējumu;
12. uzsver, ka ES attiecībās ar attīstītajām valstīm un valstīm ar vidējiem ienākumiem ārkārtīgi būtiska nozīme ir projektiem, kas paredzēti bērnu sociālo prasmju, iecietības, solidaritātes un atbildīgas attieksmes pret vidi attīstīšanai, jo īpaši cīņās ar klimata pārmaiņām kontekstā;
13. uzsver, ka bērnu pārmērīga aizraušanās ar televīziju, datorspēlēm un internetu var viegli novest pie vardarbības, izolētības, depresijas, liekā svara un asociālas uzvedības; tāpēc uzskata, ka jāveicina satura kontrole, kā arī vecāku konsultēšanas un informēšanas kampaņas.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	20.1.2009
Galīgais balsojums	+: 46 -: 0 0: 1
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vittorio Agnoletto, Angelika Beer, Monika Beňová, Călin Cătălin Chiriță, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Jas Gawronski, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Philippe Morillon, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Janusz Onyszkiewicz, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Bernd Posselt, Libor Rouček, Christian Rovsing, Flaviu Călin Rus, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Andrzej Wielowieyski, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Kinga Gál, Aurelio Juri, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström

6.11.2008

KULTŪRAS UN IZGLĪTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Attīstības komitejai

par īpašo vietu bērniem ES ārējās darbībās
(2008/2203(INI))

Referente: *Ljudmila Novak*

IEROSINĀJUMI

Kultūras un izglītības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju savā rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē Komisijas ierosinājumu, kurā skaidri noteikts, ka visi nolīgumi par cilvēka pamattiesībām vienlīdz attiecas gan uz bērniem, gan pieaugušajiem; uzsver, ka uz bērniem attiecas arī vairākas papildu tiesības, piemēram, ANO Bērna tiesību konvencijā noteiktās bērnu tiesības;
2. prasa, lai Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras daudzgadu pamatprogrammā galvenā vieta tiktu ierādīta bērnu tiesību aizsardzībai saskaņā ar ANO Bērna tiesību konvenciju; uzskata, ka aģentūrai jāveido tīkls ar starptautiskām organizācijām, bērnu ombudiem un nevalstiskām organizācijām, lai varētu izmantot šo struktūru uzkrātās zināšanas un pieredzi;
3. prasa, lai bērnu tiesību jautājums tiktu iekļauts visos Eiropas Savienības ārpolitiskajos pasākumos un darbībās; un tas jo īpaši attiecas uz Eiropas kaimiņattiecību politiku, stratēģiskajām partnerībām un paplašināšanās procesu; uzskata, ka ir svarīgi izmantot efektīvus instrumentus, lai patiesi aizsargātu bērnu tiesības;
4. aicina Komisiju sagatavot ziņojumu par to, vai spēkā esošajos starptautiskajos nolīgumos starp Eiropas Savienību un trešām valstīm ir iekļauta juridiski saistoša klauzula par bērnu tiesību aizsardzību, bet ja nē — vai šādu klauzulu nolīgumos varētu iekļaut;
5. aicina Eiropas Kopienas pievienoties ANO Bērna tiesību konvencijai un tās abiem fakultatīvajiem protokoliem, kā arī atbilstošajām Eiropas Padomes konvencijām, tostarp Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un citām konvencijām, kas attiecas uz bērnu tiesību

īstenošanu, adopciju, seksuālo izmantošanu, bērnu darbu, bērnu aizsardzību bruņotos konfliktos un bērnu ļaunprātīgu izmantošanu;

6. aicina tās dalībvalstis, kurās vēl nav iecelts bērnu ombuds atbilstoši ANO Bērnu tiesību komitejas prasībām, to izdarīt cik iespējams ātri; vienlaikus aicina Eiropas Savienību un tās dalībvalstis piešķirt finanšu līdzekļus Eiropas bērnu ombudu tīklam;
7. aicina Komisiju aktīvāk rīkoties, lai palīdzētu jaunattīstības valstīm transponēt ANO Bērnu tiesību konvencijas un fakultatīvo protokolu prasības valstu tiesību aktos;
8. uzskata, ka ir ļoti svarīgi pievērst iespējami lielu uzmanību bērnu un māšu izglītībai, jo īpaši saskaņā ar sadarbības politiku jaunattīstības valstīs, kā arī risināt bērnu nabadzības problēmu, jo tā ir viens no jauniešu likumpārkāpumu, narkomānijas, vardarbības un sociālās atstumtības iemesliem;
9. norāda, ka turpmākās pieejas būs veiksmīgas tikai tad, ja nevalstiskās organizācijas, vecāku apvienības un izglītības iestādes mērķtiecīgi un efektīvi uzraudzīs šos ilgtermiņa pasākumus; uzsver, ka šādu pieeju īstenošanā plašāk jāiekļauj arī valstu ierosmes un politikas virzieni;
10. norāda, ka ikvienai stratēģijai bērnu tiesību jautājumos ir jābalstās uz ANO Bērnu tiesību konvencijas četriem pamatprincipiem: aizsardzība pret jebkāda veida diskrimināciju, bērna interešu vislabākā nodrošināšana, bērna tiesības uz dzīvību un personības attīstību un bērna tiesības brīvi paust savu viedokli.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	6.11.2008
Galīgais balsojums	+: 21 -: 3 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Nicodim Bulzesc, Marie-Hélène Descamps, Jolanta Dičkutė, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Pál Schmitt, Helga Trüpel, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Erna Hennicot-Schoepges, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser, Jaroslav Zvěřina

20.1.2009

SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Attīstības komitejai

par īpašu vietu bērniem Eiropas Savienības ārējās darbības
(2008/2203)

Atzinumu sagatavoja: *Anna Záborská*

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā rīcības programmu, kas pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu Nr. 293/2000/EK (2000. gada 24. janvāris), ar ko pieņem Kopienas rīcības programmu (programma *Daphne*) (2000.–2003.) par preventīviem pasākumiem, lai apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm¹;
- A. tā kā 4. Pasaules sieviešu konferencē, kas notika Pekinā 1995. gada 4.–15. septembrī, darbības programmas 9. punkts ir arī atzīts kā pamatprincips visās bērna tiesībām veltītajās starptautiskajās konferencēs iepriekšējā desmitgadē;
- 1. atgādina, ka Eiropas Savienības ārējai stratēģijai attiecībā uz bērna tiesībām vajadzētu būt balstītai uz vērtībām un principiem, kas noteikti Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, jo sevišķi tās 3., 16., 18., 23., 25., 26. un 29. pantā, kā arī ANO Konvencijā par bērnu tiesībām un tās fakultatīvajos protokolos;
- 2. nosoda visus sliktas izturēšanās gadījumus pret bērniem, tostarp ģimenē un atgādina, ka bērni visā pasaulē ir vislielākie upuri daudzām nelikumībām; uzsver, ka tāpēc ir tik neatliekami kā vēl nekad uzsākt pārliecinošas darbības, lai apkarotu šo postu;
- 3. uzsver nepieciešamību stiprināt bērnu darba apkarošanu tajās valstīs, kurās viņi spiesti strādāt ekonomisku vai izdzīvošanas iemeslu dēļ; atgādina, ka grūtie, neciešamie un bīstamie šīs situācijas apstākļi ne vien palielina bērnu neaizsargātību pret pieaugušajiem,

¹ OV L 34, 9.2.2000., 1. lpp.

bet palielina tās vispostošāko ietekmi — to, ka bērni neapmeklē skolu;

4. uzsver, ka visos pasākumos bērna tiesību aizsardzības labā jāņem vērā vecāku un ģimenes prioritārā loma, kā arī to personu, kas pirmām kārtām ir atbildīgi par bērnu vai aprūpē viņu, īpašu uzmanību pievēršot mātes statusa uzlabošanai;
5. uzstāj, ka jāievēro ANO Konvencija par migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību, lai nodrošinātu bērnu tiesības migrējošajās ģimenēs;
6. atgādina tomēr, ka savā ģimenē grūtībās nonākuša bērna interesēs var būt bērnu uz kādu laiku no ģimenes šķirt, ja tas ir aizsardzības pasākums, jo īpaši vecāku psiholoģisku, sociālu vai psihiatrisku problēmu, ģimenē notiekošas vardarbības, sliktas izturēšanās un seksuālas izmantošanas gadījumos;
7. uzsver, ka bērna galvenās intereses ir svarīgākas par visiem citiem apsvērumiem un ka tāpēc jāmeklē pamestajiem bērniem vai bāreņiem vislabvēlīgākie risinājumi un jāizskata nepieciešamība šiem bērniem, kuri atrodas emocionāli un psiholoģiski grūtā situācijā, sniegt patvērumu adopcijas ģimenē ārpus viņu izcelsmes valsts, katru reizi, kad nav varēts rast risinājumu valsts līmenī;
8. nosoda visu veidu vardarbību pret bērniem: fizisko, psiholoģisko, seksuālo un strukturālo vardarbību, viņu klātbūtni bruņotos konfliktos, verdzību, bērnu vai viņu orgānu tirdzniecību un pārdošanu, ekspluatēšanu darbā, bērnu pornogrāfiju, bērnu prostitūciju, kas saistītas ar lielu nabadzību, kas liedz viņiem piekļuvi veselības pamataprūpei, kaitē viņu fiziskajai un psiholoģiskajai attīstībai, pakļauj viņus nepietiekamam uzturam un bada izraisītām ciešanām; noraida ar dzimumu saistītu eīģēnisko diskrimināciju, kas dažās valstīs kļūst aizvien izplatītāka; prasa Komisijai ieviest psiholoģiskās palīdzības un atbalsta programmas tiem bērniem, kuri ieņemti grupveida izvarošanā, kā arī viņu mātēm;
9. uzstāj, ka absolūti nepieciešams prasīt, lai ikvienam bērnam pasaulē kopš piedzimšanas tiktu piešķirta identitāte;
10. sevišķi nosoda sieviešu un jaunu meiteņu tiesību specifiskus pārkāpumus, piemēram, tā saucamos „goda” noziegumus, piespiedu laulības un dzimumorgānu izkropļošanu un citu nosodāmu tradicionālu praksi, kas nav attaisnojama un pieļaujama nekādā kontekstā, un prasa lai tiktu pastiprināti pasākumi, kas ieviesti, lai meitenēm nodrošinātu plašāku piekļuvi izglītībai; šajā kontekstā vērš uzmanību uz to, ka izglītībai ir ļoti svarīga nozīme, lai pasargātu no ekspluatācijas;
11. uzsver nepieciešamību uzlabot pieeju tām problēmām, ar kurām saskaras meitenes, iesaka šajā nolūkā viņām sniegt vispārēju izglītību, kurā iekļauti vispārīzglītojoši jautājumi, kā arī apmācības, kā labāk pārvaldīt ikdienas dzīves problēmas un problēmas krīzes periodā;
12. vēršas pie palīdzības attīstībai saņēmējvalstīm un donorvalstīm, lai visos tirdznieciskos darījumos sistemātiski tiktu iekļautas sanitārās prasības tādu bērnu aizsardzībai, kuri cieš no lielas nabadzības un slimo ar pneimoniju, diareju vai malāriju, kas ir galvenie bērnu mirstības iemesli jaunattīstības valstīs, kā arī, lai tiktu šajā sakarā pieņemta pieeja, kurā ņemta vērā dzimumu līdztiesība, lai izbeigtu visu veidu diskrimināciju, kuras upuri ir

sievietes un meitenes; prasa Komisijai stiprināt to finansiālo atbalstu programmām attīstības jomā, kas tiek piešķirts prioritāriem mērķiem saistībā ar bērnu veselību;

13. prasa Eiropas Savienībai darboties noteikti, lai likvidētu meiteņu visa veida diskrimināciju (sākot ar ieņemšanu) un piešķirt pietiekamus finanšu resursus, lai apkarotu no tās izrietošo nevienlīdzību;
14. neatlaidīgi prasa, lai Eiropas Savienība atbalsta programmās un saistībā ar dialogu ar partnervalstīm par īstenojamo politiku, par prioritārām uzskatītu tiesības uz izglītību, jo īpaši meitenēm; uzsver nepieciešamību apkarot joprojām pastāvošo diskrimināciju nelabvēlīgās ģimenēs, kas nevar apmaksāt skolas izdevumus visiem bērniem un nolemj skolā sūtīt zēnus, kaitējot meitenēm;
15. prasa Komisijai saistībā ar ES attīstības politiku uzstāt, ka ir nepieciešams reģistrēt katra bērna piedzimšanu visās trešās valstīs un attiecībā uz atbalsta programmām ievērot nosacījumu par to, ka katra bērna piedzimšanas reģistrācija ir obligāta;
16. neatlaidīgi lūdz humanitārās organizācijas un starptautiskās organizācijas, kas atbild par atbalsta piešķiršanu, nodrošināt, ka atbilstīga palīdzība un nepieciešamie līdzekļi patiešām nonāk bērniem un netiek nelietderīgi izlietoti;
17. vērš uzmanību uz to bērnu īpaši grūto stāvokli, kuri inficēti ar HIV un slimo ar AIDS, kā arī to, kuri kļuvuši par bāreņiem AIDS rezultātā; jo īpaši nosoda vardarbību pret sievietēm un meitenēm, kas balstīta uz ticību, ka seksuālas attiecības ar jaunavu var izārstēt no AIDS, un neatlaidīgi prasa organizēt vietējas informācijas kampaņas, lai kļūdaino ticējumu un tādējādi vairāk jo īpaši aizstāvētu meitenes;

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	20.1.2009
Galīgais balsojums	+: 17 -: 2 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Edit Bauer, Emine Bozkurt, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Claire Gibault, Lívia Járóka, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Gabriela Crețu, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Petre

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	21.1.2009
Galīgais balsojums	+: 28 -: 0 0: 2
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Margrete Auken, Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Corina Crețu, Alexandra Dobolyi, Beniamino Donnici, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Madeleine Jouye de Grandmaison, Filip Kaczmarek, Maria Martens, Luisa Morgantini, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Anna Záborská, Jan Zahradil, Mauro Zani
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Maria Berger, Raymond Langendries, Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michael Cashman